

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A sajtóreform ellen

Népgyűlés a fővárosban. — A budapesti ügyvédi kamara és az újságírók tiltakozása

Népgyűléseken, szakkörök gyűlésein hangzott el a tiltakozás a fővárosban Balogh Jenő dr. sajtóreform javaslatára ellen, amely ellen vehemens támadásokat intéztek. A tiltakozás az utcára is kikerült s egy ízben a rendőrség beavatkozására is szükség volt.

A tiltakozások során még csak ideig jutottak el a közhangulat és a szakkörök, hogy a reform napirendről való levételét követeljék, de még senki sem tartott ott, hogy a reform mértéke és módja kérdésében valamely gondolatot termelt volna.

Pedig reformra szükség van. Égetően nagy szükség van. De persze nem erre a reformra, amit a most felszínre lévő javaslat kontemplál. A reformnak szakkörök meghallgatásával kell megszületnie. A szakkörök pedig a jogászok és hírlapírók tiltakoznak a tervezett reform ellen. A dologban tehát csak az az egy segítség kínálkozik, hogy a törvényjavaslat kijavításában ezek a szakkörök megfelelő teret nyerjenek. Mert sok javítani való van azon a javaslaton s ezt maga az igazságügyminiszter sem tagadta, amikor ma egyenesen fölkererte a nála járt újságíró-küldöttséget, hogy a javítás munkájában vegyen részt.

A sajtó alkotóelemeinek különílése szükségessé teszi, hogy minél szélesebb körű, minél több oldalú megvitatás tárgya vá tétessék az a javaslat, amely a sajtónak megreformálását tűzi ki célul. Csak ha ez megtörténik, ha minden érdekelt fél hozzászólt a kérdéshez, akkor tekinthet mindenki nyugodtan az új sajtóreform elé.

A most lezajlott eseményekről a következő tudósítás számol be:

A budapesti ügyvédi kamara tiltakozása.

A Budapesti Ügyvédi Kamara vasárnap rendkívüli közgyűlésen foglalkozott az esküdtszék és a sajtó reformjával Brüll Ignác elnöklésével.

Baracs Marcell, majd Vázsonyi Vilmos beszélt, akinek határozati javaslatát egyhanguan elfogadta a közgyűlés. A határozat végső passzusa így szól: „A kamara, habár az igazságügyminiszter ur által meg nem kért, lelkiismeretének és jogászai meggyőződésének parancsát követi, midőn e közveszélyes és jogásziatlan, tehát gyökerében elhibázott javaslat rohamos letárgyalása ellen tiltakozik és indokoltan felir az igazságügyminiszter urhoz és a képviselőházhoz, sürgetvén e közveszély elhárítását, s követelvén a javaslat napirendről való levételét”.

A vidéki újságírók.

Balogh Jenő igazságügyminiszter a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségét is föl szólította, hogy a sajtóról szóló törvényjavaslatról véleményét nyilvánítsa. Szávay Gyula, a szövetség elnöke e föl szólítás értelmében

vasárnap délután három órára Budapesti Otthon körbe távirattal hívta meg az igazgatóság tagjait.

Az igazgatósági ülés határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy a sajtó jog reformját föltétlenül szükségesnek tartja, a sajtó kinövésait azonban az igazságügyminiszter javaslatára teljesen megszüntetni nem fogja. A szövetség föntartja régi álláspontját, hogy a hírlapírás erkölcsi színvonalának emelése a sajtó munkásainak sajtókamarákba való tömörítése által érhető el. A sajtónak főbaja, hogy az időszerű lapok módifoltt leszaporodtak, amivel szemben helyénvalónak tartja a hírlapbiztosíték fölemelését. — A sajtó jog reformjában a helyreigazításról szóló intézkedést helyesnek tartja, nem méltányos azonban, hogy a sajtó jogi felelősség a helyreigazítás után is fennmaradjon. Kiemeli végül az igazgatóság, hogy ezt a törvényjavaslatot nem tekinti politikai pártok agitációs eszközének és olyan törvényalkotást kíván, amely a sajtó szabadságát, az újságírás függetlenségét, erkölcsi súlyát és tekintélyét, a közrendet és közérkölséget egyaránt megvédi és biztosítja.

A határozati javaslat elfogadása után Palócz László indítványára elítélte a szervezet azt a sajtótámadást, amellyel a Népszava Rákosi Jenőt szakadatlanul inzultálja és Rákosi Jenőt nagybecsüléséről és szeretetéről biztosította.

Az újságírók az igazságügyminiszternél.

A Budapesti Újságírók Egyesületének küldöttsége ma délután nyújtotta át Márkus Miksa elnök vezetésével Balogh Jenő igazságügyminiszternek az egyesület közgyűlésének határozatát. A miniszter átvette az elaborátumot és kérte a megjelenteket, hogy néhány szakférfiival együtt, akiket szintén ez időre hívott magához, vegyenek részt a javaslat megvitatásában. Ezután a miniszter és Vadász Lipót államtitkár részvételével ankét indult meg, amelyen a javaslatot pontról-pont-ra megvitatás alá vették.

Később az Otthon Kör sajtóküldöttsége jelent meg, amelynek részéről Köbor Tamás fejtette ki a Kör álláspontját. Kijelentette, hogy a javaslatot a sajtó szabadságra nézve veszedelemnek látja. Az igazságügyminiszter azt válaszolta, hogy mindig hive volt a sajtó szabadságnak. A javaslatot azért nem tárgyalták előzetesen az ankétban, mert a jelenlegi zavaros politikai viszonyokat nem tartotta arra alkalmasnak. Azt szeretné, ha az Otthon is résztvenne most a javítás munkájában. A megjelentek azt felelték, hogy nekik meg kell maradni az Otthon Kör határozata mellett, a miniszter kérését azonban a Kör egyeteme előtt tolmácsolják.

Népgyűlés a fővárosban.

A főváros polgársága vasárnap délután három órakor a Vigadóban népgyűlést tartott mintegy háromezer ember részvételével. Bródy Ernő képviselő nyitotta meg a gyűlést, amelynek elnökévé Székely Ferenc volt igazságügyminisztert választották meg.

Székely Ferenc elnöki beszédében azt fejtette, hogy utódának törvényjavaslatát nem keltene benne megnyugvást, a polgárságnak meg kell állítani a kormányt azon az uton, amelyen halad.

Visontai Soma, Károlyi Mihály gróf, Déry Zoltán, Zboray Miklós, Kunfi Zsigmond, Baracs Marcell, Szatmári Mór, Glücklich Vilma és Vázsonyi Vilmos szólalt még föl az es-

küdtszéki és a sajtó-javaslat ellen. Vázsonyi bejelentette, hogy a szellemi munkások Európa népeivel, a jogászok, irodalmi és a parlamenti testületekhez és az egész művelt világ sajtójához fordulnak védelemért. Végül a következő határozatot hozták:

Budapest népe törhetetlenül ragaszkodik a szabad sajtóhoz, melynek bírása csak szabad esküdttség lehet. Fölháborodásának egész erejével tiltakozik tehát a kormány két jogfosztó javaslatára ellen, mely statáriális gyorsasággal akar végezni az esküdtszékkel és a sajtó szabadsággal. Védelmezve a sajtót, a nép csak önmagát védelmezi, mert az önkény tulajdonságai ellen csak a szabad sajtóban talál végső menedéket, védelmezvén az esküdtszék függetlenségét, nemcsak önmagát, polgári önértékét óvja meg, de eleven bástyája akar lenni a sajtó minden ellenségével szemben. A népgyűlés szeretettel üdvözli a Budapesti Ügyvédi Kamarát és a Budapesti Hírlapíró Egyesületeket a közszabadságért vívott küzdelemben. Budapest népe, mely sürgősen követeli a két veszedelmes javaslat félretételét, készen áll, hogy a szabad sajtó és szabad esküdtszék védelmében a végletekig kimerítse a törvényes ellentállás eszközeit.

A kórház ügyei

(Elismerés Kenézy tanárnak. — Az új igazgató üdvözlése. — A nyomorult sebészeti osztály. — Az ideiglenes osztályorvosok.)

A kórházi bizottság ma délután tartotta meg ülését, amelyen Fráter Imre dr., az új kórházi igazgató-főorvos először jelent meg. A bizottság örömmel fogadta s a polgármester meleg szavakkal üdvözölte. Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak az ülésen Kovács József polgármester elnöke alatt Fráter Imre dr. igazgató-főorvos, Tóth Emil dr. tanácsnok, Wisky Sándor kórházi gondnok, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Csikos Sándor dr., Gáspár Géza dr., Hutiray József dr., Gálbory Sámuel dr., Legányi Gyula dr., Szenes Zsigmond dr., Zöld József jegyző.

Az ülés megnyitása után Kovács József polgármester megemlékezett a kórháznál beállott személyi változásokról. Ujfalussy József dr. eltávazása után Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos vette át a vezetést. Két célja volt Kenézy Gyulának: egyik, hogy a kórháznál hiányzott egyetértést visszaállítsa, a másik, hogy a kórház jövőndő kórházzal. Azt hiszi, sikerült ezt neki elérnie, ezért működéséért jegyzőkönyvi köszönetet mondanak. Indítványozza még, hogy Horváth Károly dr. főorvosnak hosszú működése után történt nyugdíjba vonulása alkalmából szintén elismerést szavazzon a közgyűlés. Végül melegen üdvözölte Fráter Imre dr. igazgató-főorvost, akinek működéséhez nagy reményeket fűz.

A bizottság elfogadta az indítványokat és az új igazgató-főorvost üdvözölte.

Pongor János debreceni lakos, akinek nagyszülei egy darab ondódi földet hagytak a debreceni kórház utóöröklési jogával megterhelve, azt kérte, hogy — miután ő életerős fiatal ember s így az utóöröklés joga életbe léphessen — mondjon le a kórház az utóöröklés jogáról, amely esetben 500 koronát ad a kórház céljaira. A bizottság a fölolvá-

sott jogi vélemény alapján kimondta, hogy a kérést teljesíti.

Ezek után adminisztratív kérdéseket tárgyalt a bizottság. Ennek során az igazgató-főorvos és az osztályvezető főorvosok nyilatkozatot tettek a kórház felszereléseiről. — E nyilatkozatok szerint a kórház felszerelése különösen a sebészen nyomoruságos, modern vizsgáló-gépei, Röntgen-gép egyáltalán nincsenek. Előfordult az is, hogy a tisztaság hiányában, hogy egy-egy ujonnan fölvetett beteget olyan fehéreneműre kellett fektetni, amelyről alig valamivel előbb egy másik beteget bocsátottak el.

Az egyik miniszteri leirat kapcsán Fráter Imre dr. igazgató-főorvos köszönetet mondott az üdvözlésért és kijelentette, hogy a legteljesebb egyetértés uralkodik a kórház orvosi karában s ő együttesen kartársaival azon munkálkodik, hogy a kórház szegényes felszerelése által nyújtott lehetőség szerint is a legeredményesebben működhessenek.

Előterjesztette ezután Fráter Imre dr. igazgató a kórház vezetésére és az ügyosztályok ellátására vonatkozó javaslatát, amely szerint ideiglenes minőségben az egyes osztályokat ellátják Szenes Zsigmond dr., Gálbory Sámuel dr., Horváth Arthur dr. és Hutiray József dr., akik ezért tiszteletdíjat kapnak.

Az egyes, kisebb igazgatósági ügyek elintézése után az ülés véget ért.

Beöthy Zsolt három magyar lángelméről

Előadás a Szabad Egyetemen

Méltó érdeklődés várta Beöthy Zsolt szabad egyetemi előadásait és ezek az előadások, amelyeket szombaton délután és vasárnap délelőtt tartott a nagy tudós, teljesen kielégítették a fölkellett érdeklődést. Három magyar lángelméről beszélt Beöthy: Zrínyiről, Széchenyiről és Petőfiről. Nagy művészettel jellemezte mind a hármat, de különösen éles elmével kutatta az annyira eltérő szellemóriásokban a lángelme bélyegző sajátosságait.

Érdekes volt hallani, hogy mint találta meg mind a háromban az új igazság kifejezését, a legmagasabb szempontból néző, áthidaló képességet a magukra és a nemzetre vonatkozó jó tehetséget.

Zrínyit úgy tüntette föl, mint aki először hangoztatta és életével példázta is, hogy az ellentétes ideálokat, a párt és felekezeti eltérő ideálokat össze kell olvasztani a haza szolgálatainak, a nemzet felszabadításának egységesítő eszméjében.

Széchenyi azt az új gondolatot hirdette prófétai erővel és valósította meg apostoli buzgósággal, hogy az általános emberi haladásnak és a magyar nemzeti sajátos fejlődésnek válhatatlan kapcsolatban kell lenni egymással.

Petőfi költői pályája azt az új igazságot tünteti föl, hogy minden tárgy, a nagy világnak és az egyéneknek, a makro- és mikrokozmosznak minden jelensége költői tárggyá dolgozható, költészetté válhatik a hivatott művész kezében. Beöthy szelleme, ékesszólása különösen a második előadás alkalmával ragyogott, amikor néha mély gondolataival megdöbbenetette, másszor szónoki lendületével magával ragadta a közönséget.

A közönség az előadások alatt, a Népszerű főiskolai tanfolyam vezetői pedig azokon kívül folyton ünnepeiték Beöthyt, a nagy tudóst, a ragyogó szónokot.

Kirabolták Rotschild sógornőjét

A tettest Debreczenben is keresik

Eddig még minden részletében titokzatos rablás történt csütörtök éjjel a Budapest-nagyvárad gyorsvonat egy elsőosztályú kupéjában. A kocsiban Wertheimstein Sarolta, Rotschild Charles báró sógornője utazott Nagyváradra haza. Budapestben a nyugati pályaudvaron szállott vonatra az urnő. Még Rákossón megkérte a kalauzt, hogy csukja be a kocsi ajtaját, mert aludni akar. Az egész kocsiban tehát csak Wertheimstein Sarolta utazott, más elsőosztályú utazó nem volt. A kalauz a kupé mind a négy ajtaját bezárta.

Wertheimstein Sarolta nem tudott aludni, egész Püspökladányig olvasott, illetve akart olvasni, de saját előadása szerint nem tudott. Türelmetlen volt és éppen ezért csak Ladány előtt egy pár perccel aludt el.

A kalauz, utasításra, Püspökiben keltette fel Wertheimstein Saroltát, akinek első pillantása a szemben levő diványra esett.

— Szent isten, a kézitáskám! — Mikor elaludtam, itt volt, ezen az ülésen, — kiáltotta megrémülve.

Tényleg, a kalauz is látta, mert abból vette ki Rákossón a jegyet és adta át. A kézitáska tehát eltűnt. A kalauz és Wertheimstein Sarolta nyomában végig járták a kocsiakat, azonban csak békésen alvó utasokat találtak. A sárga táskát, vagy hozzá hasonlót, nem.

Nagyváradon a vonat megérkezése után azonnal a rendőrségre hajtattott Wertheimstein Sarolta és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. A rendőrség megindította a nyomozást és mindenekelőtt azt állapította meg, hogy az eltűnt táskában milyen tárgyak voltak. Az e végből felvett lajstrom szerint elveszett egy téglalakú ezüst bélyegző, amelyen S. M. R. Rotschild monogram és a következő fölrás olvasható angolul: „a londoni angol állami ezüstfinomító gyár emléke Wertheimstein Saroltának”. Az ezüstdarab körülbelül 250 grammot nyom és egyetlen tárgy a világon, amelyen a fenti Rotschild jelzés van. Eltűnt továbbá egy nagyértékű ezüst lánc. A lánc kigyófonású és azért nagybecsű, mert egy darabból készült, a végén egy női óra és egy négylevelű lóhere függ. Egy oxidált ezüst férfi öngyújtó, sárga és kékszíni kanóccal ugyancsak négylevelű lóhere díszítéssel. Egy ezüst, belül arannyal kivert női bombonier, amelyen nefelejt csokrok díszlenek. A felsorolt ékszereken kívül, amely meghaladja a 4000 koronát, elveszett még több kék-fehér megcímzett borítékba zárt készpénz is 4000 korona értékben. Ugyancsak az elrabolt kézitáskában volt a kastély kulcsa, a szekrények angol Wertheim-kulcsai, pénztárcája az utolsó fillérig.

A nyomozás szerint a rablás Püspökladány és Nagyvárad között történhetett, Wertheimstein Sarolta olyan mélyen aludt, hogy nem vette észre, amint a fülke ajtaját kinyitja valaki és azután csendben átnyult a másik ülésre, amelyen egy bőrönd és a sárga kézitáska volt. A tettesnek tudomása lehetett, hogy a sárga táskában nagy értéket képviselő ékszerdoboz és sok készpénz van. — A lila ékszerdoboz nem hevert szabadon, hanem be volt zárva a kis táskába, tehát még Budapestben megfigyelhette a tolvaj, hogy Wertheimstein Sarolta ékszer és készpénzt visz magával.

Tegnap este jelentést kapott a nagyvárad rendőrség, hogy Szolnok és Kisújszállás között a pályatesten megtalálták az ellopott kézitáskát üresen. A tolvaj, ugylátszik, kidobta a vonatból és a lopott ékszereket és pénzt a zsebében vitte magával tovább.

Fontos az ügyben Horváth Mihály kolozsvári vasúti kalauz előadása is, aki szerint az illető kocsiba Budapestben felszállott egy 45 év körüli ur, aki a 72. számú szövetkezeti jeggyel utazott állítólag Debreczenbe. Az ismeretlen feltűnést keltő módon viselkedett, a

menyiben utközben mindig egy-egy fülkével közelebb húzódott ahhoz, melyben Wertheimstein Sarolta aludt.

Claparède Sándor meghalt

A magyarbarát francia

A magyar kálvinista körök jól ismerték Claparède Sándor nevét, aki mint kiváló tudós a külföldön egyik legnagyobb barátja volt a magyarságnak. Irásban, szóval, tettel harcolt minden olyan gondolatáért, amellyel a magyarságnak hasznára lehetett. Mint erős kálvinista ember a magyar protestáns ifjaknak, de minden magyarnak, különösen a Svábjba, Genfibe kerülő magyaroknak protektora volt, akik minden dolgukban készséges, szerető és jóakaró barátja találtak.

Haláláról a következőket jelenti fővárosi tudósítónk:

Claparède Sándor svájci tudós, a Magyar Tudományos Akadémia kültagja, a Genfben élő magyarok protektora, a magyar nemzet, s különösen a magyar ifjuság lelkes barátja, november 1-én, szombaton este hirtelen elhunyt. Claparède Sándor felesége magyar nő volt, aki a múlt év augusztusában halt meg Budapesten. Az ő révén szerettet meg bennünket s lett hűséges barátunkká. Most is tartózkodott nálunk, hogy résztvegyen a protestáns keresztény ifjusági egyesület nemzetgyűlésén, amelyen előadást is tartott. Halála előkelő svájci és hazai rokonságán kívül mély gyászba borította a protestáns köröket. Temetése szerdán délután három órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Halála a debreceni református köröket is mély gyászba borította. Claparède Sándor sokszor járt Debreczenben is tanulmányúton és nagyobb egyházi események alkalmával. Itt volt a presbiteriánus világszövetség gyűlésén is és mindenkor a legnagyobb szeretettel emlékezett meg mindig a kálvinista Rómáról.

Öngyilkos gazdálkodó

Gyógyíthatatlan betegsége ölte meg

Ma hajnalra virradóra egy gazdakörökben általánosan ismert jómódu gazdálkodó vetett véget az életének öngyilkos módon.

Szolnoki Lajos jómódu gazdálkodónak a Teleky-utca 14. szám alatt van a háza. Itt éldegelt magános özvegyességében a 68 esztendő öreg ember, mióta — pár esztendővel ezelőtt — elhalt a felesége. Családja nem volt, egyedül élt, csupán egy házvezetőnőt tartott Szabó Jánosné személyében.

Az utóbbi években Szolnoki állandóan betegeskedett. Kezeltette magát az orvosokkal, de segíteni nem igen lehetett az öreg emberen. Elkeseredetten gyakorta panaszkodott s el-elemlgette, hogy nem bírja sokáig így, s előbb-utóbb öngyilkos lesz. Az utóbbi hetekben súlyosabban vette elő a betegsége, úgy, hogy éjszaka is mellette volt hol a házvezetőnője, hol pedig ennek tizenkét esztendő Lajos nevű fia.

Vasárnap este Szabóné és fia korábban fektüdtek le, Szolnoki még fönnmaradt. Holmi régebbi iratokat szedegetett elő, azokat olvasta és selejtezte ki. Majd levelet irt, amelynek elvégzése után maga is lefeküdt. Ugy hajnali fél négy óra tájban egy hangos revolverdörrenés zajára riadt föl Szabóné. Rosszat sejtett, nagy gyorsan világot gyújtott s rémülten vette észre, hogy gazdája átlőtt koponyával, mozdulatlanul fekszik a szoba padlóján.

Szabóné segíteni próbált, azt hívén, hogy Szolnoki még él, de ez akkora már kiszenevedett. A gyilkos golyó egy perc alatt végzett a beteges öreg emberrel. Rendőrt rohantak, telefonáltak a mentőkért és a központi ügyeletnek, amelynek részéről Bagdy János gyakornok és Vargha Emil dr. kerületi főorvos szállottak ki a helyszínére, de már csak a beállott halált lehetett konstatálni.

A ro
szolgáló
volvert s
lamint a
amelye
Istvánné

A h
levél sor
kergette
megadta

A ro

Mid
oktatási
zással h
kola bef
méjét, l
foglalko
zépisko
gát arr
szólion
annál to
az épen
lára. S
és a so
lást, m
előszöb
e kérde
érdeklő
ideje v
nyes k
a refor
miham
öltson.

Né
zönség
kének
az irán
intézet
vizsgá
egy ki
közokt
re üdv
segiter
náziun
a real
sunkna
mény,
mintha
remén
sége
közokt
tései
realisk
kolai
helyit,
közle
se kép
iskola
zalma
sabb
nyitvá
mi ér
tem és
pesit,
domán
si fak
csak v
ségi v
fakult
szettu
mésze
a real
nik fe
tésére
beli r
igazg
intéz

V
b

A rendőrség lefoglalta az öngyilkosságra szolgáló fegyvert, egy új 9 milliméteres revolvert s a hulla zsebében talált iratokat, valamint az este általa megszővegezett levelet, amelyet a tőle külön élő leányának, Rózsa Istvánnénak címezett.

A házbeli vallomása s a leányának írt levél sorai szerint gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. Eltemetésére a rendőrség megadta az engedélyt.

A reáliskola egyenjogúsítása

Mióta Jankovich Béla dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter egy merész elhatározással beledobta a közvéleménybe a középiskola reformjának már nagyon is időszerű eszméjét, hivatottak és hivatlanok országsszerte foglalkoznak a kérdéssel. Aki valaha járt középiskolába, az már feljogosítottan érzi magát arra, hogy a középiskola ügyébe beleszóljon s ki mennél kevesebbet járt iskolába, annál több követ szór közoktatásunknak erre az épen nem tökéletes szervére: a középiskolára. Számos új gondolat, eszme merült fel és a sok között nem egy, amely megfontolást, méltányolást érdemel. Cikkeket írnak, előszóban megvitatják, mozgalmat indítanak e kérdés érdekében; ez a szokatlanul nagy érdeklődés ékesen szól amellől, hogy már ideje volt, hogy hozzányuljanak ehhez a kényes kérdéshez és kívánatos, hogy az eszme, a reform ne fulladjon a szavak árjába, hanem mihamarabb a legüdvösebb formában testet öltözzön.

Néhány héttel ezelőtt Székesfehérvár közönsége a székesfehérvári törvényszék elnökének vezetésével mozgalmat indított abban az irányban, hogy a reáliskolai tanulók saját intézetükben tehessenek a latinból érettségi vizsgálatot. Ennek eredménye az lett, hogy egy küldöttség járt is az ügy érdekében a közoktatásügyi miniszternél. Ez mindenesetre üdvös reform volna, de még mindig nem segítene a reáliskolák mellözöttségén a gimnáziumokkal szemben. Közismert tény, hogy a reáliskola mostoha gyermeke közoktatásunknak. Fiatal, mintegy félszázados intézmény, de mindig olyan elbánásban részesül, mintha nem teljesítette volna a hozzáfűzött reményeket. Fejlődése elé is mintha mestersegesen gördítenének akadályokat. Mig a közoktatásügyi miniszterium gyakori kijelentései ellenére egyre létesít gimnáziumokat, reáliskolát hosszú idő óta csak az elmúlt iskolai évben nyitott meg egy újat: a szombat-helyit, valóságos szenzációjaként a magyar közéletnek. Nem csoda, ha ennek következtése képen a közönség is bizalmatlan a reáliskolával szemben. A nagyközönség ezen bizalmatlanságának egy másik, sokkal súlyosabb oka van: a reáliskolai érettségi bizonyítvány kisebb jogositása. Mig a gimnáziumi érettségi bizonyítvány a tudományegyetem és a műegyetem bármely fakultására képesít, a reáliskolában érettségizett ifjak a tudományegyetem hittudományi, jogi és orvosi fakultásától teljesen el vannak zárva (hasak valamely gimnáziumban kiegészítő érettségi vizsgálatot nem tesznek), a bölcsészeti fakultásnak is csak matematikai és természettudományi osztályára léphetnek és természetesen a műegyetemre, mely utóbbinak a reáliskola mintegy előkészítő iskolájául tűnik fel. Ennek az anomáliának a megszüntetésére irányul az a mozgalom, melyet a helybeli reáliskola tanári kara dr. Kardos Albert igazgatóval az élén indít. Egyelőre körlevelet intéz a reáliskolák tanári karaihoz, melyben

a folyó hó 15-én Budapesten tartandó tanárkongresszus alkalmából megbeszélésre hívja őket a reáliskolának teljes egyenjogúsítása tárgyában. A reáliskola egyenjogúsítása mindenesetre üdvös eredményeket hozna létre. A fejlődésnek lehetőségét, valósággal új életet lehetne ebbe a mellözött, jöllehet a mindennapi élet követelményeit a gimnáziumnál sokkal jobban szem előtt tartó intézménybe: a reáliskolába. Azzal pedig, hogy az egyenjogúsítás esetén a közönség is párfogásába venné a reáliskolát, a gimnáziumok és általában a magyar középiskola egy súlyos és a tanítást megbénító baján segítene: a túltömöttségén. Az eddig kevésbé látogatott reáliskolák több tanulóit vonzanának magukhoz s így a tanulók létszáma nivellálódna, egyenletesen oszlanék meg az országnak akkor már egyenlően képesítő középiskoláiban.

Dr. Vág Sándor.

A debreceni főreáliskola tanári karának felszólító körlevelét különben itt közöljük:

Felhívás

a hazai reáliskolák tanári testületeihez.

Tisztelt Kartársak!

Régi sérelme a magyar reáliskolának, hogy mint újabb intézmény, több tekintetben mögötte van idősebb testvéreinek, a gimnáziumnak.

1. Érettségit tett reáliskolai tanuló nem tehet a latin nyelvből a saját intézetében saját — kellő képesítésű — tanárai előtt pótló érettségit: a gimnáziumban is még külön folyamodnia kell a neki intézményesen biztosított jogokért. A rendkívüli terminus költséggel és idővesztéssel jár.

2. Főiskolai tanulmányszakja megválasztásában a reáliskolai tanuló meg van szorítva, holott a végzett gimnázista előzetes francia nyelvi és ábrázoló geometriai tanulmány nélkül bátran választhatja ezt a két szakot is.

Tekintve azt, hogy mind a két intézet tanárainak képesítése és munkája ugyanaz, a tanulók munkája és a tanulmányok időtartama is ugyanaz, a jelzett megszorításokban csakis elavult és ma már semmiképp nem igazolható különbségtételt kell látnunk, mely a tanárokkal szemben bizalmatlanságot, a tanulókkal szemben jogesorbitást és anyagi hátrányt jelent.

Pedig a tapasztalat bőven igazolta már azt, hogy a reáliskolát végzetek pályájukon épügy megállják helyüket, mint gimnázista társaik.

E sérelmek gyökeres orvoslását a középiskola általános reformját sürgető legújabb miniszteri rendelet is kilitásba helyezi. — Mi azonban a nagy reformtól függetlenül és rövidebb idő alatt is megoldhatónak véljük a kérdést a reáliskola teljes egyenjogúsításával.

E célra az összes hazai reáliskolák együttes mozgalmára van szükség.

Kérjük ennél fogva a tisztelt társtestületeket, sziveskedjenek a kérdést megvitatni és bennünket értesíteni arról, hogy ilyen mozgalmat szükségesnek tartanak-e és hogy óhajtanak-e ebben kiküldött utján résztvenni. Ha igen, akkor a november 15-iki tanári kongresszus napján egy később kitűzendő helyen és órában értekezletet tartunk a teendő lépések megbeszélése végett. Tanári testületünk kiküldendő tagja vállalkozik a kérdés ismeretetésére.

A nyilatkozatokat november hó 10-ig kérjük.

Debrecen, 1913. november hó 1.

A debreceni állami reáliskola tanári testülete nevében

Dr. Horvay Róbert,
jegyző.

Dr. Kardos Albert,
igazgató.

A temetők napja

Jeltelen és elfeledett sírok

A nap, mint óriási kigyulladt léggömb, szemlátomást ereszkedett lefelé. Lángcsóvái szálltostak a levegőben, megpihentek a sírköveken, ahol nyomukban csudálatos, tulvilági fényű tüzek gyulladtak ki. A kövek, mint élő fáklák lángoltak a sírhalmok fejénél: a halál nyugalmanak nagyszerű örömtüzei. És emberekkel teli a temető, amelyet virágdiszbe borított az esztendőnként szokásos halottak napi kegyelet.

Emlékszem: gyermekkoromban érthetetlennek tűnt előttem, amiért az emberek egy esztendőben egyszer szomorúan, borongó szemmel köszöntik egymást, később aztán megtudtam, hogy az emberek azért szomorúak, mert egy nagy-nagy csöndes kertbe mennek és én csak titokban, félve mertem befelé nézni a kisvárosi csöndes kert kitért kapuján és alacsony falán át az alkonyati ködben megcsillanó lámpák, viaszgyertyák és clajmécsek misztikus lángjában. És megsze üzött el onnan a felém szálló, fojtott zokogás... Mikor már tágtulabb látókörré izmosodott a felfogásom, megtudtam, hogy az a nagy-nagy csöndes kert a temető, ahová az emberek pihenni térnek meg egy nehéz és küzdelmes élet után, s az ittmaradtak ilyenkor, szomorú ősszel felkeresik a hantokat és leróják a kegyelet adóját. De amikor kiléptem az életbe és láttam, éreztem azt a kemény, véres tusát, amelybe ezren és ezren pusztulnak bele, önkéntelenül is világgosságra emelkedett előttem az a kérdés: hogyha az emberek egymás torkába fojtják a lajszót, és csak számító visszafojtása az indulataiknak. Hisz, ha kiérnek a temető kapuján, nem kíséri őket a halottak szelleme, ahol harangzugásban, emberszázak távoli lárájában és zibongásában fölcsendül az élet véres és kegyetlen himnusza, s ahol a néma, bűnös önzés az emberek szeretetre kinyílt kezét ismét ököibe szorítja...

És tegnap, hogy végig jártam az öreg Debrecen öregebb temetőit, olyan keserűséggel, de olyan igazsággal gondoltam végig mindezeket... A sírdombokon világolt az emlékezés lángja, az utakat ellepte a nép, mindenivé jutott belőlük, csak oda nem, ahol azok alusszák örökálmukat, akiknek talán a legtöbbit köszönünk. Egy egész sereg sírhant — szétszórva a debreceni temetőkben — maradt árván, koszorutlan, virágtalan.

Hogy csak egyiket-másikat említsük is meg: Ki látogatta meg a Csokonay sírját, ki a Diószegiét, Fazekasét? És — a színházban olesó félhelyárakkal egy huszadrangu, hitvány operettet játszottak a színészek — üres nézőtér előtt. Talán érdemesebb lett volna inkább a temetőkbe kerülni el, ahol egy elsörendű másvilági szintársulat kerülne ki az ott nyugovó színészekből. Hiszen itt alusszák az igazak álmát: Száki bácsi, Foltényi és Foltényiné, Haday Sándor és Sajó Bandi az országos híri baritonisták, Arday Ida, Gulyás Miska, a hajdani „kórlista- király”, az öreg Blaha karnagy, Szabó Krisztina a „Nemzeti Színház” művésznője, Balla Etel,

a legjobb kivitelben, előnyös fizetési feltételek mellett, j ó t á l l á s s a l készít az EGÉSZSÉGÜGYI MŰSZAKI VÁLLALAT R.-T. PÉTERFIA-UTCA 46. SZÁM.

Dus választéku mintaraktár, terv, költségvetés és mérnöki látogatás díjmentes. Telefon 10-62.

Vizvezetési berendezéseket

Boránd György és fia a nagy művész Gyula és egy egész sereg, akiknek sírjára ez idén sem jutott virág.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

KEDD: A hajduk hadnagya, operett. Gáthy Kálmán vendégfellépte. (C bérlet.)

A Zilahy-pár Debreczenben

Az Apolló művésztéi.

Ma este kezdte meg a Zilahy-pár vendégszereplését az Apolló-színházban, melynek tágas nézőtere zsufolásig megtelt. És pedig a legelőkelőbb theaterpare díszben megjelent közönséggel.

Zilahy né S. Vilma hatalmas, fölényes művészte volt a legfőbb vonzerő, aki is a „Népopera“ sláger operettjéből a „Katonadologból“ énekelte a legújabb énekszámokat, ezek közt a „Drága, drága draguet“, amely pompás Zerkovitz-dal először csendült fel az Apolló falai között, hogy itt is úgy meghódítsa a közönséget, mint mindenütt az országban. Ezenkívül több opera-áriát, műdalt stb. adott elő.

Zilahy Gyula a régi Zsül lett újra. Az a nagy művész, aki volt a „Nemzeti Színházban“. A „Royal“ fővárosi mulató pompás műsorszámait adta elő, ezek között nagyon tetszett a számára irt Möriz-darab, melyet Zilahynéval együtt adtak elő. A beköszöntőbeszéd — minden rekrimináció nélkül való — nagyon tetszett.

Mellettük Márkus József fővárosi kabaré-énekes kupléi is nagyon tetszettek.

Ma és holnap az előadások — tekintettel a hosszú műsorra, — pontban este fél 9 órakor kezdődnek. Délutáni előadás nem lesz, mert a műsor nagyon kimerítene a közönséget is, de még inkább a művészeket.

Csak szerdán fog megtartatni a „gyermek-előadás“, melyre jegyek már ma kaphatók.

Az esti előadásokon is tanácsos a jegyket előre lefoglalni, mert a jobb ülőhelyek és páholyok nagyon keresettek.

A tegnapi est ovációi valósággal tüntetés számba mentek a Zilahy-pár hatalmas művészte mellett.

* Gáthy Kálmán vendégjátékai. (A színház híradója jelentése.) Ma, kedden, fél 4-en lép fel először a debreceni színpadon Gáthy Kálmán, a kiváló baritonista, „A hajduk hadnagya“ címszerepét kreálja. Az előadás C) bérletben megy, a darab többi főszerepeit Borbély Lili, Nagy Aranka, Muci Anna, Kassay, Oláh, Rónai, stb. játsszák. A vendégművész holnap, szerdán „A madarász“ operettben játszik, melyben a címszerepet alakítja.

* Opera-előadás staggione-rendszer alapján. A temesvári színház jövendő igazgatója, Komjáthy János a temesvári operaelőadásokat, amelyeket Krecsányi eredményes módon kultivált, staggione-rendszerrel akarja megoldani, még pedig oly módon, hogy Szendrey Mihály aradi és Almásy Endre szegedi direktorral tartana fenn egy opera-együttest. Különben Komjáthy szeretne az opera-előadások kötelezettségétől megszabadulni és rajta van, hogy a város tanácsa engedje el az operákat.

* A „Diákhercegő“. (A színház híradója jelentése.) Erősen folynak a próbák a legközelebb színrekerülő operett-újdonstól, a „Diákhercegő“-ből, melyet az igazgatóság legközelebbi operett-premierekné szánt. A kiváló művet, melyet nagy sikerrel adtak elő a fővárosban is, a legjobb hírek előzik meg. Klínos tetszésre számíthat a rendkívül bájas, poétikus szöveg és a szebbnél-szebb melódiákból álló zenéje ennek az igazán „fehér“-operettnek, mely a szezon kimagasló művészi eseményének ígérkezik.

A furfangos cigányok, meg az ujjvárosi földmives

Csalás a debreczeni nagyvásáron

Furfangos módon csapták be a debreceni nyári nagyvásáron Katona József balmazújvárosi földművest Nagy Péter, Nagy Gyula és Makkos János cigányok, akik országsszerte lókupeckedéssel foglalkoztak, de úgy, hogy az pénzüikbe ne igen kerüljön. Katona József egy lovat szeretett volna eladni a nagyvásáron, de vevő nem igen akadt. Kiinn áldogált az eladók között egész nap, már el is unta a várakozást, amikor odavetődött egy alkonyattájban a három cigány.

— Gebe ez a ló, apám, — mondta az egyik. — Nom sokat ér biz' ez — mondta a másik.

Körülnézegették, leócsárolták és a végén megalkudtak 200 koronába.

— Sok piz ez nagyon, — mondotta Nagy Péter, — megaztán pókos is ez a gebe, nemigen bírja meg a szekeret.

Katona uramban fölfortyant a harag: — Amán nem igaz. Repül ez mint a fátos. Emberséges ember vagyok, hát próbálják ki előbb.

Csak ezt várta a három cigány. Befogták a lovat, ráültek a szekerre s Makkos odacserdített egyet. A ló neki vágott az alkonyatnak sebes iramban. Elnyelte a por, a vásár zajgása, meg a cigány-furfang.

A becsapott földmives följelentette a tolvaj cigányokat, akik ellen megindult az országos nyomozás. Elfogni azonban nem sikerült őket, míg most az aradi csendőrség táviratilag értesítette a debreceni kir. ügyészséget, hogy ott végre hurokra kerültek.

Megvasalva ma hozták be őket Aradról az ügyészség fogházába.

A Latkóczy-eset koronatanuja

A Judás-patika tnlajdonosa megőrült

Az utolsó tiz esztendő botránykrónikájának legszomorúbb eseménye a Latkóczy-eset meglehetősen hírhedtséget szerzett Korbuly Dezső nevének. Gyógyszerészsegéd volt akkoron s mint annyi más pályatárs, ő is éveken át hiába várt a proletárságot megváltó patika-jogra. Sok mindent megkísérelt, küzdött, könyökölt, hajszolta a protekciót, míg végre rájött a jogszerzés egyetlen lehetőségére. Ekkor aztán, 1908. novemberén kihallgatásra jelentkezett Andrassy Gyula gróf akkori belügyminiszternél:

— Kegyelmes uram, — mondta — hát igaz, hogy a legérdemesebb sem kaphat közzülni patikajogot, ha csak módjában nincsen, hogy Latkóczy kegyelmes urnak negyven ezer koronát adjon?

— Mit beszél? — riadt meg Andrassy. Állja, amit mondott? Tudja bizonyítani?

Korbuly Dezső vállalkozott s ezzel betelt Latkóczy Imre sorsa. A belügyminisztériumban negyven megjelölt ezresbankot adtak át Korbulyknak, aki a pénzzel fölkereste Latkóczyt. Kevéssel utóbb a detektívek hiánytalanul megtalálták a pénzt a közigazgatási bíróság másodelnökének, a királyi valóságos belső titkos tanácsosának írásztalában. Másnap délelőtt Latkóczy Wekerle Sándor akkori miniszterelnök hívására megjelent a képviselőházban. A tanácskozás, amelyen Wekerlén és Latkóczyt kivül Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, Hadik János gróf államtitkár és Boda Dezső főkapitány is részt vettek, a helyes nyomra vezette az újságírókat, akik addig a topogatózó tájékozatlanságában — Sztérenyi Józsefet vádolták meg a szerb kormányval való paktálással. Estére minden részletében ismeretessé vált a botrány s másnap reggel a hivatalos lap közölte Latkóczy fölmentését és a titkos tanácsosi

méltóságáról történt „lemondását“. Ujabb huszonnégy óra multán pedig megjött Mária-Grünből Latkóczy Imre öngyilkosságának híre.

Szomorú szolgálatainak jutalmaként Korbuly Dezső végre hozzájutott a patikajoghoz. Előbb Pozsonyban nyitott gyógyszerárt, majd két év mulva Győrbe költözött s ott volt a legutóbbi időkhig. Nemrégiben azonban az elmebaj tünetei jelentkeztek rajta. Felesége, aki özvegy Fényes Mártonné budapesti mozgófénykép-mutatványos leánya, kénytelen volt most a szerencsétlen tébolydába szállíttatni. A Judás-patika nem sokáig tette beldoggá a szerencsétlen embert.

HIREK

Tisza István gróf diszpolgársága.

Megemlékeztünk már arról, hogy a küldöttség e hó 8-án szombaton viszi föl Tisza István grófnak a diszpolgárságáról szóló művészi szép diszpolgárságot. A küldöttséget Tisza István gróf szombaton délután fél kettőkor fogadja a képviselőházban. A küldöttségben való részvételre s egyéb kérdésekre vonatkozóan bővebb fölvilágosítások Rásó István főispáni titkárnál kaphatók.

— Kérelem a nemes város közönségéhez. Ősi kollégiumunk nevében és az igazgatóság megbízásából növendékeink a folyó november hó 5. és következő napjain — hagyományos gyakorlat szerint — városunk minden rangu és rendü igen tisztelt lakosait fölkeresik házról-házra avégből, hogy szeretet adományokat kérjenek és gyűjtsenek több százados multu kollégiumunk anyagi fölsegélyezésére és azon nevelési, oktatási, művelődési célok elérésének előmozdítására, amelyeknek szünetlenül való szolgálatában ez a mi kollégiumunk sikeresen munkálkodott a multban és buzgón működik a jelenben is. Teljes bizalommal kérjük annak okáért a nemes város igen tisztelt közönségét, hogy áldozatát e szent célra meghozni és a kollégium javára szánt adományokat — növendékeink könyvecskéibe beírva — nekik átadni szíveskedjenek. Debrecen 1913. nov. 3. A főiskolai igazgatóság.

— Az új táblai tanácselnök. A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy a Gajzágó Béla dr.-nak nagyváradi ítélőtáblai elnökké való kinevezésével megüresedett debreceni ítélőtáblai tanácselnöki állásra a király Pajor Kálmán dr. nagyváradi táblabíró nevezte ki. Az újonnan kinevezett tanácselnököt jogász-körökben nagyképzettségű s liberális gondolkodású bírónak ösmerik, aki Nagyváradi társadalmi életében is előkelően jelentős szerepet vitt.

— Tisztiszemle. A tartalékos tiszték és hadapródok szokásos évi tisztiszemléje holnap délelőtt megy végbe. Ebből az alkalomból egy egész sereg vidéki és közelkörnyéki tartalékos tiszt érkezett Debrecenbe.

— Eljegyzés. Lindenfeld József debreceni fuvarozási vállalkozó eljegyezte Leuchtmann Helént Margittáról. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hitelesítő közgyűlés. Ma délelőtt hitelesítették a mult héten tartott háromnapos közgyűlés jegyzőkönyvét.

— A presbitérium ülése. A debreceni reiki egyház presbitériuma tegnap népes értekezletet tartott, amelyen több az e hóban tartandó egyházkerületi közgyűlésre beterjesztendő ügyet tárgyalta le. A presbitérium ülésén Kovács József polgármester világi gondnok elnökölt. Az egyháztanács tudomást vette, hogy a legutóbbi ülésen elhatározott 80 ezer koronás jelzálogkölcson megszerzésére megtörténtek a szükséges intézkedések s azt betáblázásra a legolcsóbb ajánlattevő, a Földhitel-intézet folyósítja. Több apróbb tárgy került még megvitatás alá az egyház belső ügyeit illetőleg. A presbitérium végül elhatározta, hogy az egyházkerületi közgyűlés előtt még egy rendkívüli ülést tart.

— **Bezerédy államtitkár meghalt.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Bezerédy Viktor belügyi államtitkár vasárnap délelőtt ötvennyolc éves korában meghalt. Az elhunyt államtitkár a politikai pályáról került a közigazgatás szolgálatába. Fiatalkorában egyik veszprémmegyei kerületnek volt képviselője, majd a belügyminisztériumba kinevezték tanácsosnak. Egy ideig mint helyettes intendant a Nemzeti Színház és az Operaház ügyeit is vezette. Már régóta betegeskedett, valami gyomorbetegséggel. A nyár elején Karlsbádban hirtelen rosszul lett és attól kezdve ugyszólván napról-napra várták a halálát, amely vasárnap reggel következett el a Pajor-szanaszatóriumában. A holtestet az éjjel az Andrassy-ut 105. számú házba szállították és ma délután három órakor helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-uti temetőben.

— **56 és fél százalék a pótdó.** A mai hitelesítő közgyűlésen nyert megállapítást, hogy a közgyűlés által a költségvetésben tett módosítások után milyen magas lesz a pótdó kulcsa. E megállapítás szerint a pótdó 56 és fél százalék lesz.

— **Hírek a főiskolából.** Lapunk egyik közelebbi számában megírtuk, hogy a főiskola igazgató-tanácsa e hó 6-ikán ülést tart a kollégium kitanácsstermében Baltazár Dezső püspök és Dégenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok elnöke alatt. Az ülésen egy egész sereg aktuális ügy kerül tárgyalás alá. Így: Kun Béla dr. a főiskolát egyetemesen érdeklő ügyekről, amelyek között egy új tanszék betöltése is szerepel. Tóth Lajos jogkari dékán a megüresedett jogi tanszék betöltéséről és Kiss István dr. bölcsészeti dékán az akadémia német tanszékének betöltéséről tesz előterjesztést. A gimnázium ügyeiről Karay Sándor, a tanítóképző főiskola Nagy József igazgató adja be előterjesztését. A főiskola igazgató-tanácsának ülésén kerül tárgyalás alá ugyancsak még Nagy Zsigmond főgimnáziumi tanárnak nyugdíjazás iránt beadott kérvénye, nemkülönben Nagy József tanárnak a tanítóképző igazgatói állásról való lemondása és végül a kollégium levéltárnoki állásának a betöltése. — Az akadémiai tanács ma délután három órakor, a tanári kar pedig 4 órakor tartott ülést Kun Béla dr. rektor elnöke alatt, amelyen az egyházkerületi közgyűlésre beterjesztendő ügyeket készítették elő.

— **Az újoncok eskütétele.** Az október elsején beöltözött debreceni újoncok e hó 1-én tették le a szokásos katonai esküt. Felekezetek szerint a különböző templomokban.

— **Orvosi körökből.** Dr. Rózsás Ignác karlsbádi fürdőorvos, az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa, hosszas külföldi tanulmányutjáról visszatérve, orvosi gyakorlatát ismét megkezdte. Rendel gyomor-, bél-, betegeknek, máj-, epe-, vese-, köszvény-, cukor-, elhízási- és lesóványodási bántalmakban szenvedőknek. Hunyadi-utca 24. sz.

— **Az Uránus-színház mai műsora:** 1. A francia Jura, színes természeti felvétel. — 2. Spanyol katonák gyakorlatai, ismeretterjesztő. — 3. Maxi fényképez, kacagtató vigjáték, főszereplő Max Linder. 4. Az elátkozott család, szenzációs bűnügyi dráma 5 felvonásban. Rendes helyáfa. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek. — Az elátkozott család szerdán utoljára van műsorra tűzve. „Az elátkozott család megtekintése igazi élvezetet nyújt. — Jegyek előre válthatók egész nap az Uránus irodájában, vagy megrendelhető telefonon is, hívószám 3-28.

— **Hézagpótló vállalat** létesült újabban „Versenyáruház” címen a Hajdumegyei Népbank volt helyiségében, ahol mindenféle férfi-, fiu- és gyermek-ruhák eddig nem létezett olcsó árakon szerezhetők be. Egy próba-vásárlás mindenkit meggyőz fentjelzett olcsó árakról. Az új megyeházzal szemben.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Dr. Hegedüs Loránt ügyvédi irodáját

Debreczenben, Simonffy-utca
2/b. szám alatt megnyitotta.
Telefon 32.

— **Eltemették Bogdánovics patriárkát.** Karlócáról táviratozzák: Vasárnap temették el Bogdánovics patriárkát. Reggel a zimonyi gyorsvonattal ideérkezett Jankovics Boza tábornok, a szerb király képviselője, Lozanic államtanácsos a szerb kormány képviselője, megérkeztek továbbá Hidehéthy főispán a horvát kormány képviselőjében, Avakumovics metropoliai asszisztens, ugyszintén több szlavóniai város képviselői. A budapesti gyorsvonattal érkeztek Kazy báró államtitkár a kormány képviselőjében. Délelőtt tíz óra tájban érkezett meg Rehmen hadtestparancsnok a király képviselőjében, akit a pályaudvaron Lezsinszky ezredes várparancsnok és Verenszky fölszentelt püspök fogadtak és diszkocsin kísérték a palotához, ahol Gruics püspök adminisztrátor fogadta a püspöki kar élén. A felség képviselője fogadta az egyházmegye küldöttségét, Péter király képviselőjét, Kazy báró kormányképviselőt és a tisztakar tiszteletét. A székesegyházban mondott gyászmise után megindult a gyászmenet a felső városi templomban levő patriarkatusi sírbolt felé. A sírboltnál a koporsót még egyszer beszentelték, azután pedig levitték a sírboltba, ahol a Brankovics patriárka szarkofagja mellett fölállított márvány szarkofágba helyezték örök nyugalomra a tragikus véget ért egyházfejedelmet.

— **Ertsey-Huszár affér.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ertsey Péter Huszár Károly képviselőtől egy sértő kifejezése miatt elégtételt kért. Huszár ma Ertsey megbízottainak levelet írt, amelyben kijelentette, hogy nem lép lovagias térére, hanem a képviselőházban tett kijelentéseit megismétli, hogy Ertsey a bíróság előtt kereshessen elégtételt.

— **A református egyház köréből.** A debreceni református egyház az elmúlt esztendő folyamán léptette életbe azt a nagyarányú belmisszió-munkát, amely nemcsak vallásos, de egyben kiválóan kulturális jellegű is. A szezon beálltával, most ismét megkezdődött ez a munka, amellyel kapcsolatosan minden vasárnap délután öt órakor a főiskolai oratóriumban estélyeket tartanak. Az első ilyen vallásos estély tegnap délután ment végbe, amelyet változatos program, szavalkók, énekszámok s Demeter Gyula tartalmas biblia-magyarázata töltöttek ki.

A halász a nagy tő- kehállal a hátán az igazi Scott-féle csu- kamájolaj ismertető jele

és csak egyedül ez van a bevált Scott-féle eljárás szerint előállítva. Minthogy azonban többé-kevésbé utánzatok léteznek, melyek csomagolása az igazi Scott-féle emulsióhoz a megtévesztésig hasonlítanak, figyelem fordítandó a bevásárlás alkalmával halász-védjegyünkre és minden utánzat visszautasítandó.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű helyetget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII, egy gyógyszer útján próbaadagot küldünk.

— **Megverték az angol miniszterelnököt.** Londonból táviratozzák: Asquith miniszterelnök tegnap délután automobilon Stirlingbe utazott, ahol diszpolgárrá választották. Utközben öt szuffrazsett támadta meg a kocsiját, borsot szórt az arcába és kutyakorbács-csal megverte. A rendőrség automobilonja nyomon követte a miniszterelnök kocsiját és ennek közeledtére a támadók elmenekültek.

— **A siketnémák Oláh Károly emlékéért.** A siketnéma intézet 96 növendéke vasárnap délután Emmer István helyettes igazgató, Schnell I., Fialkovic Gy. és Németi K. tanárok vezetésével meglátogatták Oláh Károly volt városi tanácsnoknak a Kossuth-utcai református temetőben levő sírját. Igen megható volt, midőn Kovács Zsigmond VIII. o. siketnéma növendék teljesen érthető hangon szép emlékbeszédet mondott, kérve a fiatalabb tanulóit, hogy Oláh Károlynak, a siketnémák nemessziviú jótévőjének emlékét sohase felejtsek el, mert az ő halhatatlan nagy lelkének köszönhetik azt, hogy a némaság bilinéseit összetörve, megtanulják az előbeszédet; a könnyeket fakasztó beszéd után a siketnéma leányok által font virágkoszorút helyezték el a sírra. Ezután Dezsó Margit VI. oszt. siketnéma tanuló elmondta a „Mi atyánk”-ot. Majd az egész gyermekcsereg szép csendesen sorakozva a jó emberbarátok könyöradományából fentartott boldog otthonukba indultak.

— **Réczey Imre temetése.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Réczey Imre dr. egyetemi professzor, az I. számú sebészeti klinika igazgatóját ma délelőtt temették el óriási részvét mellett. A temetésen az egyetem orvosi fakultása testületileg vett részt. A beszentelés után Preisz Hugó dr. dékán, az orvosszövetség nevében dr. Moravcsik Ernő Emil bucsuztatták el a halottat.

— **Az elzüllött suszter-báró merénylete.** Jelentettük, hogy a fővárosi rendőrség le tartóztatta Perényi Lajos báró cipészsegédet, akit a nyíregyházi rendőrség lopás és súlyos testisértés miatt körözött. Perényi Lajos bárót Csevi János fogházőr kísérte le tegnap Budapestről Nyíregyházára. Amikor Nyíregyházán a vonatból kiszállottak, az elzüllött báró megtámadta a fegyházőrt és úgy vágta homlokot, hogy az elájult, a báró azután elmenekült. Perényit nyomozzák.

— **Halálraégett kisleány.** A szomszédos Sáránd községből tragikus esetet jelentettek ma a debreceni kir. ügyészségnek. Lovász István gazdálkodó 5 éves kisleánya, Pirokska, testvéreivel tüzett rakott, amely valami módon lángra lobbantotta a ruháját. A szerencsétlen leány oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid szenvedés után belehalt. Az ügyészség most aziránt indított vizsgálatot, hogy kit terhel a felelőség a szerencsétlenségért.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

— **Kiirtotta egy orvos a családját.** Münchenből táviratozzák: Egy Halmayer nevű harminc éves orvos tegnap megölte feleségét és két gyermekét, azután öngyilkos lett. A helyszíni szemle megállapította, hogy az orvos előbb a földre teperte feleségét, majd egy operálókéssel átvágta a nyakán levő ütőerét. Ugyanígy végzett fiával is, mag leányának a gégéjét metszette el. A gyermekekkel álmukban végzett a bestiális apa. Halmayer azután a két gyermekégy között hátra fekküldt és egy husz centiméter hosszú operálókést markolatig a szívébe döfött. Ugy lát-szik, hogy rossz spekuláció miatt az orvos pénzavarba jutott. Hagyatékában nagyon sok értékpapírt találtak.

Boránd György és fia a nagy művész Gyula és egy egész sereg, akiknek sírjára ez idén sem jutott virág.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

KEDD: A hajduk hadnagya, operett. Gáthy Kálmán vendégfellépte. (C bérlet.)

A Zilahy-pár Debreczenben

Az Apolló művészestéi.

Ma este kezdte meg a Zilahy-pár vendégszereplését az Apolló-színházban, melynek tágas nézőtere zsufolásig megtelt. És pedig a legelőkelőbb theaterpare díszben megjelent közönséggel.

Zilahy né S. Vilma hatalmas, fölényes művésze volt a legfőbb vonzerő, aki is a „Népopera” sláger operettjéből a „Katonadologból” énekelte a legújabb énekszámokat, ezek közt a „Drága, drága draguet”, amely pompás Zerkovitz-dal először esendült fel az Apolló falai között, hogy itt is úgy meghódítsa a közönséget, mint mindenütt az országban. Ezenkívül több opera-áriát, műdalt stb. adott elő.

Zilahy Gyula a régi Zsül lett újra. Az a nagy művész, aki volt a „Nemzeti Színházban”. A „Royal” fővárosi mulató pompás műsorszámait adta elő, ezek között nagyon tetszett a számára irt Möriz-darab, melyet Zilahy néval együtt adtak elő. A beköszöntő beszéd — minden rekrimináció nélkül való — nagyon tetszett.

Mellettük Márkus József fővárosi kabaré-énekes kupléi is nagyon tetszettek.

Ma és holnap az előadások — tekintettel a hosszú műsorra, — pontban este fél 9 óra körül kezdődnek. Délutáni előadás nem lesz, mert a műsor nagyon kimerítene a közönséget is, de még inkább a művészeket.

Csak szerdán fog megtartatni a „gyermek-előadás”, melyre jegyek már ma kaphatók.

Az esti előadásokon is tanácsos a jegyket előre lefoglalni, mert a jobb ülőhelyek és páholyok nagyon keresettek.

A tegnapi est ovációi valósággal tüntetés számba mentek a Zilahy-pár hatalmas művésze mellett.

* Gáthy Kálmán vendégjátékai. (A színház híradója jelentése.) Ma, kedden, fél 4-en lép fel először a debreceni színpadon Gáthy Kálmán. A kiváló baritonista, „A hajduk hadnagya” címszerepét kreálja. Az előadás C) bérletben megy, a darab többi főszerepeit Borbély Lili, Nagy Aranka, Muci Anna, Kassay, Oláh, Rónai, stb. játsszák. A vendégművész holnap, szerdán „A madarász” operettben játszik, melyben a címszerepet alakítja.

* Opera-előadás staggione-rendszer alapján. A temesvári színház jövődől igazgatója, Komjáthy János a temesvári operaelőadásokat, amelyeket Krecsányi eredményes módon kultivált, staggione-rendszerrel akarja megoldani, még pedig oly módon, hogy Szendrey Mihály aradi és Almásy Endre szegedi direktorral tartana fenn egy opera-együttest. Különben Komjáthy szeretne az opera-előadások kötelezettségétől megszabadulni és rajta van, hogy a város tanácsa engedje el az operákat.

* A „Diákherceg”. (A színház híradója jelentése.) Erősen folynak a próbák a legközelebb színrekerülő operett-ujdonságból, a „Diákherceg”-ből, melyet az igazgatóság legközelebbi operett-premiernek szánt. A kiváló művet, melyet nagy sikerrel adtak elő a fővárosban is, a legjobb hírek előzik meg. Klínos tetszésre számíthat a rendkívül bájas, poétikus szöveg és a szebbnél-szebb melódiákból álló zenéje ennek az igazán „fehér”-operettnek, mely a szezon kimagasló művészi eseményének ígérkezik.

A furfangos cigányok, meg az ujjvárosi földmives

Csalás a debreczeni nagyvásáron

Furfangos módon csapták be a debreceni nyári nagyvásáron Katona József balmaz-ujvárosi földmivest Nagy Péter, Nagy Gyula és Makkos János cigányok, akik országoszerre lókupeckedéssel foglalkoztak, de úgy, hogy az pénzüikbe ne igen kerüljön. Katona József egy lovat szeretett volna eladni a nagyvásáron, de vevő nem igen akadt. Kiinn áldogált az eladók között egész nap, már el is unta a várakozást, amikor odavetődött egy alkonyattájban a három cigány.

— Gebe ez a ló, apám, — mondta az egyik. — Nom sokat ér biz' ez — mondta a másik.

Körülnézegették, leócsárolták és a végén megalkudtak 200 koronába.

— Sok piz ez nagyon, — mondotta Nagy Péter, — megaztán pókos is ez a gebe, nemigen bírja meg a szekeret.

Katona uramban fölfortyant a harag: — Amán nem igaz. Repül ez mint a táltos. Emberséges ember vagyok, hát próbálják ki előbb.

Csak ezt várta a három cigány. Befogták a lovat, ráültek a szekerre s Makkos odacserdített egyet. A ló neki vágott az alkonyatnak sebes iramban. Elyelte a por, a vásár zajgása, meg a cigány-furtang.

A becsapott földmives följelentette a tolvaj cigányokat, akik ellen megindult az országos nyomozás. Elfogni azonban nem sikerült őket, míg most az aradi csendőrség táviratilag értesítette a debreceni kir. ügyészséget, hogy ott végre hurokra kerültek.

Megvasalva ma hozták be őket Aradról az ügyészség fogházába.

A Latkóczy-eset koronatanuja

A Judás-patika tulajdonosa megőrült

Az utolsó tíz esztendő botránykrónikájának legszomorúbb eseménye a Latkóczy-eset meglehetősen hirhedtséget szerzett Korbuly Dezső nevének. Gyógyszerészsegéd volt akkoron s mint annyi más pályatársa, ő is éveken át hiába várt a proletárságot megváltó patika-jogra. Sok mindent megkísérelt, küzdött, könyökölt, hajszolta a protekciót, míg végre rájött a jogszerzés egyetlen lehetőségére. Ekkor aztán, 1908. novemberén kihallgatásra jelentkezett Andrassy Gyula gróf akkori belügyminiszternél:

— Kegyelmes uram, — mondta — hát igaz, hogy a legérdemesebb sem kaphat közülünk patikajogot, ha csak módjában nincsen, hogy Latkóczy kegyelmes urnak negyven ezer koronát adjon?

— Mit beszél? — riadt meg Andrassy. Állja, amit mondott? Tudja bizonyítani?

Korbuly Dezső vállalkozott s ezzel betelt Latkóczy Imre sorsa. A belügyminiszteriumban negyven megjelölt ezresbankót adtak át Korbulyknak, aki a pénzzel fölkereste Latkóczyt. Kevéssel utóbb a detektívek hiánytalanul megtalálták a pénzt a közigazgatási bíróság másodelnökének, a király valóságos belső titkos tanácsosának íróasztalában. Másnap délelőtt Latkóczy Wekerle Sándor akkori miniszterelnök hívására megjelent a képviselőházban. A tanácskozás, amelyen Wekerle és Latkóczy kivül Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, Hadik János gróf államtitkár és Boda Dezső főkapitány is részt vettek, a helyes nyomra vezette az újságírókat, akik addig a tapogatózó tájékozatlanságában — Sztérenyi Józsefet vádolták meg a szerb kormányval való paktálással. Estére minden részletben ismeretessé vált a botrány s másnap reggel a hivatalos lap közölte Latkóczy fölmentését és a titkos tanácsosi

méltóságáról történt „lemondását”. Ujabb huszonegy óra multán pedig megjött Mária-Grünből Latkóczy Imre öngyilkosságának híre.

Szomorú szolgálatainak jutalmaként Korbuly Dezső végre hozzájutott a patikajoghoz. Előbb Pozsonyban nyitott gyógyszerárt, majd két év múlva Győrbe költözött s ott volt a legutóbbi időnkig. Nemrégiben azonban az elmebaj tünetei jelentkeztek rajta. Felesége, aki özvegy Fényes Mártonné budapesti mozgófénykép-mutatványos leánya, kénytelen volt most a szerencsétlent tébolydába szállíttatni. A Judás-patika nem sokáig tette boldoggá a szerencsétlen embert.

HIREK

— Tisza István gróf diszpolgársága. — Megemlékeztünk már arról, hogy a küldöttség e hó 8-án szombaton viszi föl Tisza István grófnak a diszpolgárságáról szóló művészi szép diszoklevelet. A küldöttséget Tisza István gróf szombaton délután fél kettőkor fogadja a képviselőházban. A küldöttségben való részvételre s egyéb kérdésekre vonatkozóan bővebb fölvilágosítások Rásó István főispáni titkárnál kaphatók.

— Kérelem a nemes város közönségéhez. Ősi kollégiumunk nevében és az igazgatóság megbízásából növendékeink a folyó november hó 5. és következő napjain — hagyományos gyakorlat szerint — városunk minden rangu és rendű igen tisztelt lakosait fölkeresik házról-házra avégből, hogy szeretet adományokat kérjenek és gyűjtsenek több százados multu kollégiumunk anyagi fölsegélyezésére és azon nevelési, oktatási, művelődési célok elérésének előmozdítására, amelyeknek szünetlenül való szolgálatában ez a mi kollégiumunk sikeresen munkálkodott a multban és buzgón működik a jelenben is. Teljes bizalommal kérjük annak okáért a nemes város igen tisztelt közönségét, hogy áldozatát e szent célra meghozni és a kollégium javára szánt adományokat — növendékeink könyvecskéibe beírva — nekik átadni szíveskedjenek. Debrecen 1913. nov. 3. A főiskolai igazgatóság.

— Az új táblai tanácselnök. A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy a Gajzágó Béla dr.-nak nagyváradi itélőtáblai elnökké való kinevezésével megüresedett debreceni itélőtáblai tanácselnöki állásra a király Pajor Kálmán dr. nagyváradi táblabíró nevezte ki. Az ujonnan kinevezett tanácselnököt jogász-körökben nagyképzettségű s liberális gondolkozású bírónak ösmerik, aki Nagyváradi társadalmi életében is előkelően jelentős szerepet vitt.

— Tisztiszemle. A tartalékos tiszték és hadapródok szokásos évi tisztiszemléje holnap délelőtt megy végbe. Ebből az alkalomból egy egész sereg vidéki és közelkörnyéki tartalékos tiszt érkezett Debrecenbe.

— Eljegyzés. Lindenfeld József debreceni fuvarozási vállalkozó eljegyezte Leuchtmann Helént Magittáról. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hitelesítő közgyűlés. Ma délelőtt hitelesítették a mult héten tartott háromnapos közgyűlés jegyzőkönyvét.

— A presbitérium ülése. A debreceni rei egyház presbitériuma tegnap népes értekezletet tartott, amelyen több az e hóban tartandó egyházkerületi közgyűlésre beterjesztendő ügyet tárgyalta le. A presbitérium ülésén Kovács József polgármester világi gondnok elnökölt. Az egyháztest tudomásul vette, hogy a legutóbbi ülésen elhatározott 80 ezer koronás jelzálogkölcson megszerzésére megtörténtek a szükséges intézkedések s azt betáblázásra a legolcsóbb ajánlattevő, a Földhitel-intézet folyósítja. Több apróbb tárgy került még megvitatás alá az egyház belső ügyeit illetőleg. A presbitérium végül elhatározta, hogy az egyházkerületi közgyűlés előtt még egy rendkívüli ülést tart.

— **Bezerédj államtitkár meghalt.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Bezerédj Viktor belügyi államtitkár vasárnap délelőtt ötvennyolc éves korában meghalt. Az elhunyt államtitkár a politikai pályáról került a közigazgatás szolgálatába. Fiatal korában egyik veszprémmegyei kerületnek volt képviselője, majd a belügyminisztériumba kinevezték tanácsosnak. Egy ideig mint helyettes intendáns a Nemzeti Színház és az Operaház ügyeit is vezette. Már régóta betegeskedett, valami gyomorhaj kinozta. A nyár elején Karlsbádban hirtelen rosszul lett és attól kezdve ugyszólván napról-napra várták a halálát, amely vasárnap reggel következett el a Pajor-szanasatóriumban. A holttestet az éjjel az Andrássy-ut 105. számú házba szállították és ma délután három órakor helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-uti temetőben.

— **56 és fél százalék a pótdadó.** A mai hitelesítő közgyűlésen nyert megállapítást, hogy a közgyűlés által a költségvetésen tett módosítások után milyen magas lesz a pótdadó kulcsa. E megállapítás szerint a pótdadó 56 és fél százalék lesz.

— **Hírek a főiskolából.** Lapunk egyik közelebbi számában megírtuk, hogy a főiskola igazgató-tanácsa e hó 6-ikán ülést tart a kollégium kitanácsstermében Baltazár Dezső püspök és Dégenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt. Az ülésen egy egész sereg aktuális ügy kerül tárgyalás alá. Így: Kun Béla dr. a főiskolát egyetemesen érdeklő ügyekről, amelyek között egy új tanszék betöltése is szerepel. Tóth Lajos jogkari dékán a megüresedett jogi tanszék betöltéséről és Kiss István dr. bölcsészeti dékán az akadémia német tanszékének betöltéséről tesz előterjesztést. A gimnázium ügyeiről Karay Sándor, a tanítóképzőieről Nagy József igazgató adja be előterjesztését. A főiskola igazgató-tanácsának ülésén kerül tárgyalás alá ugyancsak még Nagy Zsigmond főgimnáziumi tanárnak nyugdíjazás iránt beadott kérvénye, nemkülönben Nagy József tanárnak a tanítóképző igazgatói állásról való lemondása és végül a kollégium levéltárnoki állásának a betöltése. — Az akadémiai tanács ma délután három órakor, a tanári kar pedig 4 órakor tartott ülést Kun Béla dr. rektor elnöklete alatt, amelyen az egyházkerületi közgyűlésre beterjesztendő ügyeket készítették elő.

— **Az ujoncok eskütétele.** Az október elsején beöltözött debreceni ujoncok e hó 1-én tették le a szokásos katonai esküt. Felekezetek szerint a különböző templomokban.

— **Orvosi körökből.** Dr. Rózsá Ignác karlsbádi fürdőorvos, az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa, hosszas külföldi tanulmányutjáról visszatérve, orvosi gyakorlatát ismét megkezdte. Rendel gyomor-, bél-, betegnek, máj-, epe-, vese-, köszvény-, cukor-, elhízási- és lesóványodási bántalmakban szenvedőknek. Hunyadi-utca 24. sz.

— **Az Uránus-színház mai műsora:** 1. A francia Jura, színes természeti felvétel. — 2. Spanyol katonák gyakorlatai, ismeretterjesztő. — 3. Maxi fényképez, kacagató vigjáték, főszereplő Max Linder. 4. Az elátkozott család, szenzációs bűnügyi dráma 5 felvonásban, Rendes helyáfa. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek. — Az elátkozott család szerdán utoljára van műsorra tűzve. „Az elátkozott család megtekintése igazi élvezetet nyújt. — Jegyek előre válthatók egész nap az Uránus irodájában, vagy megrendelhető telefonon is, hívószám 3-28.

— **Hézagpótló vállalat** létesült újabban „Versenyáruház” címen a Hajdumegyei Népbank volt helyiségében, ahol mindenféle férfi-, fiu- és gyermek-ruhák eddig nem létezett olcsó árakon szerezhetők be. Egy próba-vásárlás mindenkit meggyőz fentjelzett olcsó árakról. Az új megyeházzal szemben.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u. l.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Dr. Hegedüs Loránt ügyvédi irodáját

Debreczenben, Simonffy-utca
2/b. szám alatt megnyitotta.
Telefon 32.

— **Eltemették Bogdánovics patriárkát.** Karlócáról táviratozzák: Vasárnap temették el Bogdánovics patriárkát. Reggel a zimonyi gyorsvonattal ideérkezett Jankovics Bozsa tábornok, a szerb király képviselője, Lozanic államtanácsos a szerb kormány képviselője, megérkeztek továbbá Hidehéthy főispán a horvát kormány képviselőjében, Avakumovics metropoliai asszisztens, ugyszintén több szlavóniai város képviselői. A budapesti gyorsvonattal érkeztek Kazy báró államtitkár a kormány képviselőjében. Délelőtt tíz óra tájban érkezett meg Rehmen hadtestparancsnok a király képviselőjében, akit a pályaudvaron Lezsinszky ezredes várparancsnok és Verenszky fölszentelt püspök fogadtak és diszkocsin kísérték a palotához, ahol Gruics püspök adminisztrátor fogadta a püspöki kar élén. A felség képviselője fogadta az egyházmegye küldöttségét, Péter király képviselőjét, Kazy báró kormányképviselőt és a tisztikar tisztelését. A székelyházban mondott gyászbeszéd után megindult a gyászmenet a felső városi templomban levő patriarkatusi sírbolt felé. A sírboltnál a koporsót még egyszer beszentelték, azután pedig levitték a sírboltba, ahol a Brankovics patriárka szarkofágja mellett fölláított márvány szarkofágba helyezték örök nyugalomra a tragikus véget ért egyházfejedelemet.

— **Ertsey-Huszár affér.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ertsey Péter Huszár Károly képviselőtől egy sértő kifejezése miatt elégtételt kért. Huszár ma Ertsey megbízottainak levelet írt, amelyben kijelentette, hogy nem lép lovagias térre, hanem a képviselőházban tett kijelentéseit megismétli, hogy Ertsey a bíróság előtt kereshessen elégtételt.

— **A református egyház köréből.** A debreceni református egyház az elmúlt esztendő folyamán léptette életbe azt a nagyarányú belmisszió-munkát, amely nemcsak vallásos, de egyben kiválóan kulturális jellegű is. A szezon beálltával, most ismét megkezdődött ez a munka, amellyel kapcsolatosan minden vasárnap délután öt órakor a főiskolai oratóriumban estélyeket tartanak. Az első ilyen vallásos estélyt tegnap délután ment végbe, amelyet változatos program, szavalkók, énekszámok s Demeter Gyula tartalmas biblia-magyarázata töltöttek ki.

A halász a nagy tőkehallal a hátán az igazi Scott-féle csukamájolaj ismertető jele

és csak egyedül ez van a bevált Scott-féle eljárás szerint előállítva. Minthogy azonban többé-kevésbé utánzatok léteznek, melyek csomagolása az igazi Scott-féle emulsióhoz a megtévesztésig hasonlítanak, figyelem fordítandó a bevásárlás alkalmával halász-védjegyünkre és minden utánzat visszatartandó.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű helyet küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII., egy gyógyszer után próbaadagot küldünk.

— **Megverték az angol miniszterelnököt.** Londonból táviratozzák: Asquith miniszterelnök tegnap délután automobilon Stirlingbe utazott, ahol diszpolgárrá választották. Utközben öt szuffrazsett támadta meg a kocsiját, borsot szórt az arcába és kutyakorbácscsal megverte. A rendőrség automobilla nyommon követte a miniszterelnök kocsiját és ennek közeledtére a támadók elmenekültek.

— **A siketnémák Oláh Károly emlékéért.** A siketnéma intézet 96 növendéke vasárnap délután Emmer István helyettes igazgató, Schnell I., Fialkovic Gy. és Németi K. tanárok vezetésével meglátogatták Oláh Károly volt városi tanácsnoknak a Kossuth-utcai református temetőben levő sírját. Igen meghatározó volt, midőn Kovács Zsigmond VIII. o. siketnéma növendék teljesen érthető hangon szép emlékbeszédet mondott, kérve a fiatalabb tanulóitársait, hogy Oláh Károlynak, a siketnémák nemesszívü jótévedőjének emlékét sohase felejtsek el, mert az ő halhatatlan nagy lelkének köszönhetik azt, hogy a némaság bilineit összetörve, megtanulják az előbeszédet; a könnyeket fakasztó beszéd után a siketnéma leányok által font virágkoszorút helyezték el a sírra. Ezután Deza Margit VI. oszt. siketnéma tanuló elmondta a „Mi atyánk”-ot. Majd az egész gyermekereg szép csendesen sorakozva a jó emberbarátok könyöradományaiából fentartott boldog otthonukba indultak.

— **Réczey Imre temetése.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Réczey Imre dr. egyetemi professzort, az I. számú sebészeti klinika igazgatóját ma délelőtt temették el óriási részvét mellett. A temetésen az egyetem orvosi fakultása testületileg vett részt. A beszentelés után Preisz Hugó dr. dékán, az orvosszövetség nevében dr. Moravcsik Ernő Emil bucsuztatták el a halottat.

— **Az elzüllött suszter-báró merénylete.** Jelentettük, hogy a fővárosi rendőrség le tartóztatta Perényi Lajos báró cipészsegédet, akit a nyiregyházi rendőrség lopás és súlyos testisértés miatt körözött. Perényi Lajos bárót Csevi János fogházor kísérte le tegnap Budapestről Nyiregyházára. Amikor Nyiregyházán a vonatból kiszállottak, az elzüllött báró megtámadta a fegyházort és úgy vágta homlokot, hogy az elájult, a báró azután elmenekült. Perényit nyomozzák.

— **Halálraégett kisleány.** A szomszédos Sáránd községből tragikus esetet jelentettek ma a debreceni kir. ügyészségnek. Lovász István gazdálkodó 5 éves kisleánya, Pirokska, testvéreivel tüzet rakott, amely valami módon lángra lobbantotta a ruháját. A szerencsétlen leány oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid szenvedés után belehalt. Az ügyészség most aziránt indított vizsgálatot, hogy kit terhel a felelőség a szerencsétlenségért.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

— **Kiirtotta egy orvos a családját.** Münchenből táviratozzák: Egy Halmayer nevű harminc éves orvos tegnap megölte feleségét és két gyermekét, azután öngyilkos lett. A helyszíni szemle megállapította, hogy az orvos előbb a földre teperte feleségét, majd egy operálókéssel átvágta a nyakán levő ütőerét. Ugyanígy végzett fiával is, mag leányának a gégéjét metszette el. A gyermekekkel álmukban végzett a bestiális apa. Halmayer azután a két gyermekégy között hátra fekküdt és egy husz centiméter hosszú operálókést markolatig a szívébe döfött. Ugy lát-szik, hogy rossz spekuláció miatt az orvos pénzavarba jutott. Hagyatékában nagyon sok értékpapirt találtak.

— Nyul helyett ember. A böszörményi és környéki nimródok nagy nyul- és fogoly vadászatot rendeztek tegnap a dorogi határban. A hajtók között volt Tóth Ferenc 9 éves dorogi kis fiu, akit egy eltévedt löveg oly súlyosan sértett meg a jobb szeme fölött, hogy a helybeli kórházba kellett szállítani. A fiu állapota veszélyes.

— Pénzügyőrök és dohánycsempészek Szatmárról jelentik: Szilágyi László és fia, Demeter, a feleségével megtámadták Udvardi Elek és Serli Gyula pénzügyőröket, akik a család ellen dohánycsempészes miatt vizsgálatot indítottak. A pénzügyőröket lefegyverezték és elverték. A csendőrök szabadtították ki őket.

— Legfinomabb gyapjuszövetek mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

ÉRTESTÍTÉS

Értesitem a n. é. vásárló közönséget, miszerint főüzletem sehol nincs, :::

NAGYÁRUHÁZAIM

pedig
PIAC-UTCA 47,
a Dreher-söröző mellett és
PIAC-UTCA 32,
a volt Szedlák-házban

teljesen ujjonnan felszerelve állnk a közönség rendelkezésére.

Teljes tisztelettel

Halmágyi Sámuel.

— Hat krajcár miatt. A Nyugati-utca egyik kocsmájában pálinkázott együtt Kocsis József nápszámos két másik társával. Kocsis volt a gavallér, aki egymásután hozatgatta az italt. Reggel felé már jócskán elázva hagyta el a társaság a kocsmát egy kicsit békétlenül, mert Kocsis nem akart többet fizetni. „No még egy kupicát, — mondta az egyik — hat krajcár nem a világ”. Kocsis azonban nem reagált a kérésre, amiért aztán úgy elverték, hogy a kórházba kellett szállítani.

— Leány-kabátok és leány-ruhák óriási választékban Halmágyinál.

— Helyreigazítás. Killer Ede butorgyáros a lapunk legutóbbi számában „Öngyilkos suhanc” címen megjelent híreinkre vonatkozólag annak a közlésére kért föl bennünket, hogy a nála tanuló s öngyilkossá lett Szabó Lászlót az öngyilkosság napján nem szidta meg, s éppen ezért ez nemigen lehetett az öngyilkosság oka.

— A virtus. Régi ellenségeskedésben állanak egymással a józsai meg az alsójózsai legények s ha akad alkalom át-átrándulnak egymáshoz egy kis virtuskodásra. Tegnap az alsójózsaiak voltak soron. Bejelentették a látogatást a józsaiaknak, akikkel aztán előbb kocsimáznai kezdtek, s amikor elég volt a szóból, meg az italból, ölre kaptak. Szép simán ment a verekedés, puffogott az ütleg, amelyből legsúlyosabban Csonka József alsójózsai legénynek jutott ki, akit szétszúzott koponyával még az este be kellett szállítani a debreceni kórházba. A csúnyán helyben hagyott legény állapota súlyos.

Dr. Széll Kálmán

ORVOS

lakását Piac-u. 18. sz., I. emelet

(gróf Tisza-palota)

helyezte át.

URANUS

Telefon
3-28.

BUFFET

MÉG CSAK MA ÉS HOLNAP!
KEDDEN ÉS SZERDÁN
kerül bemutatóra

KIZÁRÓLAGOS BEMUTATÁSI JOGGAL

AZ ELÁTKOZOTT CSALÁD.

Szenzációs bűnügyi dráma 5 felvonásban. Jelenetek az élet mélységeiből. Reinhardt színészek. Debreczenben először! Irta: Richard Voss. — Rendezte: Dr. Hans Oberländer.

A páratlanul szenzációs felvétel minden jelenete fenomenálisan nagyszerű és egy teljesen új zsenit visz a mozi kultúrtörténetbe: a mélyszántó irány-dramát. „Az elátkozott család” egy teljes estét betöltő színházi film.

AZONKIVÜL A PATHÉ-FÉLE
KISÉRŐ MŰSOR.

Előadások pontosan 6, 8 és 10 órakor.
RENDES HELYÁRAK!

Bérlet-, tisztviselő- és trafikjegyek érvényesek!

— Csak Török-pezsőt igyunk, minden jobb üzletben kaphatja.

— Őszi újdonságok, valódi Pichler- és Borsalino-kalapok, nyakkendők, fehérnemiek Frank Imrénél a „Dréher” mellett.

— A főiskola szegénytanulói számára ujabban a következő adományok folytak be: A debreceni Első Takarékpénztártól 58 K, egy magát megnevezni nem akarótól 20 K, egy mezőberényi uriaszonytól 5 K. Mind-ezekért hálás köszönetét nyilvánítja az akadémiai igazgató.

— Rendőri hírek. Hevesi János Lóránffy-utca 18. szám alatti mészáros mester ma délelőtti panaszt tett a rendőrségen Hadházi Ferenc nevű segédje ellen, aki egyik üzletfelétől számla ellenében 28 kor. 30 fillért fölvetett és azt elköltötte. — Egy 12 éves kis fiut szállítottak be ma délután a mentők a kórházba. Borsi József, amint egyik pajtásának a biciklijére felakart állani, a gép fogaskereke oly szerencsétlenül kapta el a ballábát, hogy súlyos sérüléseket szenvedett.

— Női felöltők angol-kelméből minden divatszínben 14 korona Halmágyinál.

— Egy irodai teendőkből jártassággal bíró, szép írásu és megbízható fiatal ember dr. Kardos Samu ügyvédi irodájában, Hunyadi-u. 24. I. emelet azonnal alkalmazást talál.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Bűnügyi főtárgyalások. A debreceni kir. törvényszék, mint büntető bíróság Hoffmann József táblabíró elnöke alatt, ezen a héten a következő bűnügyek főtárgyalását tartja meg:

November 4-én: özv. Hauer Bertalanné sikkasztás büntette.

November 5-én: Aszodi Márton sikkasztás büntette, Schvarcz Lajos súlyos testisértés büntette, Szücs Ödön sikkasztás büntette, Ungvári József hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége.

November 6-án: Hüse Ferenc lopás büntette, Schlosman Lipótné gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége, Papp Imre lopás büntette, Zs. Juhász István és társa lopás büntette, Kelemen András sikkasztás büntette, Katona László súlyos testisértés büntette, Grósz Mihály sikkasztás büntette.

November 7-é: Frics Sándor vétkes bukás vétsége, Gergely Ferenc és társa súlyos testisértés büntette.

November 8-án: Nagy István lopás bün-

tette, Kun Mihály hamis eskü büntette, Kolb Fülöp család büntette, Balogh Gyula sikkasztás büntette.

NYILTTÉR. *)

Bleier Farkas Szent-Anna-utcai 39. sz. üzletét megvettem, felszólítom a hitelezőket, hogy követeléseiket 8 nap alatt jelentsék be nálam.

Debrecen, 1913. nov. 4.

Klein Dezső
Szent-Anna-u. 39.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

AZ ÚJ „BERSON”

Gummi-
sarkot,

mindenki viseli, akit
eleganciára
és
kellemes járásra
valamit ad,

Bersonművek, Budapest VII

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	821-60
Osztrák hitel	824 25
Magyar államkassza	80 75
Magyar államkassza	892-60
Magyar államkassza	821-—
Magyar államkassza	884 60
Magyar államkassza	748 —
Magyar államkassza	888 —

Irányszám:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5¹⁵/₁₆ ‰, Berlin 4¹/₂ ‰ London 4¹⁵/₁₆ ‰

Budapesti gabonátőzsde.

Szara májusra	10-48
„ októberre	11-37
„ 1914. ápr.	7-97
Rozs októberre	9 —
„ áprilisra	7-56
Zab októberre	8-95
„ áprilisra	7-89
Tengeri 1913. év októberre	6-23
„ máj	—

Készára 5-tel magasabb.

A pénzpiac feszültsége. Bécsből távira-tozzák: Az évnegyed lezárta az Osztrák-Magyar Banknál sokkal nagyobb mérvű be-nyújtások voltak, mint amilyenre számítottak. Ugy a kereskedelmi, mint a lombard-üzlet erősen emelkedett, sokkal nagyobb mértékben, mint a múlt év hasonló negyedében. Az adóköteles bankjegyforgalom tetemesen meghaladja a négyszáz millió koronát, a jegybank helyzete tehát hasonló ahhoz, mint amilyen a múlt év végén a diplomáciai vál-ság idején volt. A kamatláb leszállításáról egyelőre szó sem lehet.

Gazdasági előadás. A Heves vármegyei Gazdasági Egyesület meghívására a Debreceni Trágyagyár r.-t. igazgatója, Fleischer István f. hó 26-ikán Gyöngyösön a város háza dísztermében a szőlő okszerű trágyázásáról, mintegy 600 főnyi hallgatóság előtt előadást tartott. Örömmel látjuk ezen nagyfontosságú közgazdasági vállalatunk terjeszkedését, amelyet ma már az ország minden vidékén ismernek és gyártmányait a legszebb eredménnyel használják.

Pályázati hirdetmény.

A Debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága egy megüresedett II-od osztályu és egy esetleg megüresedendő III-ad osztályu kezelőtiszti állásra pályázatot hirdet.

A II-od osztályu kezelőtiszti állás évi 1100 korona fizetéssel és 480 korona lakbérrel, míg a III-ad osztályu kezelőtiszti állás évi 800 kor. fizetéssel és 400 korona lakbérrel van egybekötve.

A pályázati kérvények **1913 november hó 20-ig** a Debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságához címezve nyújtandók be.

A pályázók sajátkezűleg irt és aláírt kérvényükben a kiírt állások közül megjelölni tartoznak azt az állást, vagy azon állásokat, amelyet, illetve amelyek egyikét elnyerni óhajtják.

A pályázók a kérvényben életkorukat és magyar állampolgárságukat igazoló bizonyítványt becsatolni kötelesek, továbbá igazolni tartoznak teljes korúságukat és azon körülményt, hogy a 40 éves korhatárt nem haladták túl, ez utóbbi alól a pénztár igazgatóságának előterjesztésére az Országos Pénztár illetve a M. Kir. Állami Munkásbiztosítási Hivatal felmentést adhat. Kötelesek továbbá a pályázók hatósági vagy a pénztár főorvosának bizonyítványával igazolni, hogy teljesen egészségesek.

Ha a megválasztott esetleg magyarul nem tudó állampolgár, csőd vagy gondnokság alatt áll, nyereségvágyból elkövetett bűntett vagy vétség miatt jogerős bírói ítélettel elmarasztaltatott, hivatalvesztésre, vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll, ezen esetek fennforgása az alkalmazást semmissé teszi s a netán tévesen alkalmazott a pénztárral szemben a szolgálati viszony azonnali megszűnéséből kifolyólag semmiféle igényt nem támaszthat.

A pályázókat az egyes állásokra az igazgatóság választás utján alkalmazza.

A megválasztottak a Debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár mindenkor érvényben levő szolgálati, fegyelmi és illetmény szabályzatát magukra nézve kötelezőnek elismerni tartoznak.

Kelt Debreczen, 1913. október hó 29-én.
Dózsa György s. k., elnök. **Dusa József** s. k., igazgató.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kocsifogathoz való egy pár — 3 és fél éves — sárga színű, egyik herél, másik kanca

Ló

melyek egyike mindkét szemére belső szőrke hályogban szenved, **folyó évi november hó 6-án Érmihályfalván délelőtt 11 órakor a vásárban tartandó nyilvános árverésen** a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, a székelyhídi kir. közjegyző közbenjöttével **el fog adatni**. A vevő a vételáron felül a vételi illetéket is fizeti.

Debreczen, 1913 november 3

Dr. Nagy Zoltán, ügyvéd
 Debreczen, József kir. herc.-u. 12

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdúvármegye szállítói nagyruháza

ajánlja a lakást változtatók figyelmébe

Óriási szőnyegraktárát:

Függönyök — Csipkesterők — Ágy- és asztalterítők, Hencserterítők — Butorszövetek — Pappalancok — Matracok — Linoleum

a legolcsóbb árak mellett.

3620—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1912. V. 3864/3. számú végzése folytán közhirre tétetik, miszerint a Brassói Á. tárnok Takarékpénztár részére debreczeni lakostól 1010 korona 52 fillér tőke, ennek megítélt 8% kamatai és az eddig összesen 443 kor. 54 fillér perköltés erejéig, 1912. évi szeptember hó 27-én bíróság lefoglalt és 1180 koronára becsült jószágok, rozs és egyéb ingóságok **1913. évi november hó 5-án d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Pusztá-Halápon alperes tanyáján megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi október hó 18. án.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

20930—1913.

Téli legelő bérbeadás.

A város tulajdonát képező köntösgáti igazjóság-legelő területnek téli legelőül **1913. év november hó 10-től 1914. év március hó 10-ig** haszonbérbeadása rendeltetvén el, ezen haszonbérbeadás nyilvános árverésen **1913. évi november hó 7-én délelőtt 9 órakor** a városház nagy tanácstermében fog eszközölni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1913. évi november hó 3-án tartott üléséből.

A városi tanács.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
 úri szabó divattermébe
 a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
 érdemű urak pártfogá-
 sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40
Házirend	40
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10
Üres lakás bejelentési lap	10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10
Epités engedély iránti kérvény	10
Lakhatási	10 fillér
... ért darabonként kapható	...

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Jó borok

1 liter Homoki vegyes	— 90 K
1 liter Asztali ó bor	1.— K
1 liter Uri bor (ó rizling)	128 K
1 liter Szekszárdi veres ó bor	130 K

Betét üvegre 16 fillér. Tiszta szavatolt minőségben

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca 7. szám.

Gyomorgörccs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertárában, Debreczenben.

HALMÁGYI

Telefon 632.

Telefon 632.

DIVATHAZA PIACZ-U. 47, a FŐPOSTÁVAL SZEMBEN.

Felöltők minden színben	10— koronától
Pongyolák minden színben	5-40 koronától
Bluzok minden színben	2-50 koronától
Selyembluzok minden színben	4-90 koronától
Costümök minden színben	20— koronától

A fenti árak érvényesek, míg a készlet tart.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előfizetendőek. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosításra nem szolgálunk.

Jellegés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jellegés levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jellegés levélről a hirdetés száma is kérérik.

Finom érzésű
szerény, független nővel megismerkednék. V. S. postrestante. 2597

50.000 dollár
kézpénzvagyonnal sűrűn csinos, egészséges férjet keresek, ha vagyonatlan is. 22 éves, független, szépnek mondott amerikai hölgy vagyok, németül jól beszélek. Nem névtelen ajánlatokat kérek. „Hymen”, Berlin, 18, 2352

Adás-vétel

Iróasztal
jókarban levő megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 71

E-adó
minden elfogadható áron értékes, jóvedelmező ingatlan. Vételhez elég hat ezer korona. Rác, Kosuth-utca 58. 3

Gyönyörű, mindig szívesen fogadott

Nagy
menyiségű sütőtök eladó. Csemete-utca 10. szám. 992

Butor.
Jókarban levő szekrények, ágyak, diványok jutányos árért eladók. Megtekinthetők naponként 10—12-ig és fél 4-től fél 5-ig. Piac-u. 18. sz. (Tisza-palota), I. em. 18. ajtó. 966

Bársony
kosztüm, egyéb ruhák, hintaszék, mosdókredenc eladók. Mester-u. 5. 967

Két
lábssák eladó, mely szőrmével bélelt és jó karban van. Batthyány-u. 20, keresztépület. 993

Bor
eladó, 30 hektó, Hosszupályiban szüret idei. Értekezhetni Szappanos-u. 16. sz. 994

Fajbaromfi
tuszavérő, kendermagos, Plimouth, Orington és Cochinchina kiváló példányok eladók a kismacsi gazdaságban. Telefon 591. 2552

Hentesüzlet
más vállalat miatt átadó. Cim a kiadóhivatalban. 997

Egy
jó karban levő Bösendorfer zongora eladó. Kandia-utca 10. 998

Eladók
bontásból kikerült ajtók, rollók, ablakok, épületek. Széchenyi-utca 50. szám. 999

Egy
finom hangú, hosszú zongora elköltözés miatt olcsóért eladó. Péterfia 14, hátsó lakás. 1

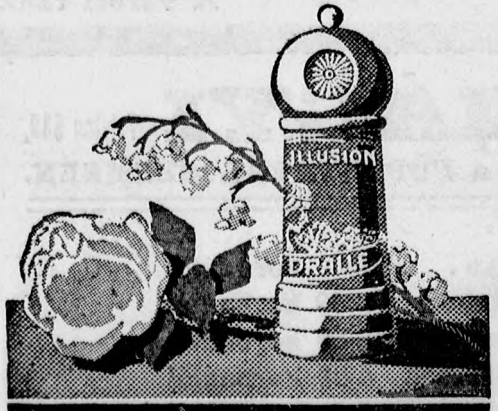
Eladó
tükör, divány, butor, egy gramofon lemezekkel. Zugó-utca 6. 2

Egy garnitúra
cséplőgép családi okok miatt minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2596

ajándék
a Dralle-féle illatszert

Illusion a világitótoronyban

Alkoholmentes virágcsöppek.
Egy parány elég!
A természetes virág illata.

Gyöngyvirág, rózsza, orgona, heliotrop, rezeda 4—korona, ibolya 5—korona. Minden gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszert kereskedésekben, szappanüzletekben és jobb fajta fodrászoknál.
GEORG DRALLE, BODENBACH a. E.

Karikahajós
varrógép, ebédlőszékek, két karnizs olcsón eladók. Kigyó-utca 3. 755

Egy
jól kijáratott régi hegedű eladó. Eötvös-u. 71. 4

Eladó
szőlő a sámsoni kertben, 3 nyilas pajtával és felszereléssel. Ára 3000 korona. Vendég-u. 77. 7

Vizslé-
kölyök pedigrés fajkutyá 4 drb, szép leander eladó. Garay-u. 19. 5. a.

Hasznait
kövacs szerszám minden áron eladó. Márk-telep Budai Ézsaiás-utca 12.

Téglás-kert
III. járásban, a csőzház mellett és közel a téglagyárhoz 1600 négyzetméter területű parcellázva 12000 forintért 4 koronájával vagy egészen eladó. Értekezhetni a csőzháznál, vagy a csapóutcai zónamészárszékben. 2401

AMERIKA DEBRECZENBEN,

aki **TAKÁCS VINCENÉ**, a ref. nagytemplom mellett készített fényképeit és levelezőlapjait. Csekély ráfizetéssel majdnem életnagyságu képet kap. 1812

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum kezes kefével nélkül fényes és sikos. Aparkettét szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALODI
édes, nemes szegedi paprikákönlegetések óriási raktára Lindenfeld J Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10—90. 1

Butorok
legelőbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Vadász cipő
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipész, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Új hentesüzlet
A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznóhús kapható. Ugyiszintén zsirnakvaló haj és sós szalonna, délben és este frissen sült lacipecsénye. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Cseresznye-
és bükkfa hálósobák, angol bőr- és gobelin-garnitúrák, modern diványok, matracok, hencserek jutányosan eladók Szántó kárpitosnál, Zugó-utca 3. sz. 995

Különtéle

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selem bluzok 19 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehéreneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29 sz Telefon 937. 34

Állás

B onsműves,
ügyes csillárkészítő felvétetik Földvári elektrotechnikai gyárában, Széchenyi-u. 55. 2576

Jobb
iparoshoz gazdasszony-nak ajánlkozom. Jól főzők. Cim a kiadóhivatalban. 2584

Ügyes
csinos varrólanások felvétetnek Halmágyinál.

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csongó a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton**, tulajdonos. 1801

Szüts István

urt- és egyenruhahasználatnál lehet legelőbban legdivatosabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835
Hunyadi-utca 13.

Lakás

Kiadó
üggyédi irodának is nagyon alkalmas 4 vagy 5 szobás utcai lakás a törvényességgel szemben. Verbóczy-u. 12. 2585

Két szoba
konyha és mellékhelyiségekből álló lakás Széchenyi-utca 44. sz. alatt november 1-től kiadó. Átadás folytán előnyös árban. 2594

Kiadó
a legforgalmasabb központon bolt, lakás, műhely, iroda, raktár. Csapó-utca 19. 2600

TOLNAI

DÁNIELNÉ
Piac-u. 49.

Olcsó egységárak !!
11-13-15-18
korona.

Helyi képviselőt,

aki csemegeüzletekben, kereskedőknél, hentesknél és vendéglősöknél jól van bevezetve, akceptál jutalék mellett :::::
Brüder Pejskar, Selchwarenfabrik, Schinken-Export, Pollitz a. M.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószerrel.

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül

Félóraí főzés után

vakító fehér ruhát!

„PERSIL” kiméli a vásznat és a kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: **Gottlieb Voith, Wien III.**
Kapható mindenütt.

Előkelő Toaletszer

Százezer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros karfonban a 15, 30 és 75 fillér. **Kaiser-Borax - Szappan 80 fillér. Tola - Szappan 40 fillér**
GOTTLIEB VOITH, WIEN III.
Mindenhol kapható.